

آیین نامه مالی و معاملاتی

دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور

باستناد ماده ۴۹ قانون برنامه چهارم توسعه اجتماعی اقتصادی و فرهنگی

مصوب بهمن ماه ۱۳۸۵

فصل اول : کلیات

ماده ۱- امور مالی و معاملاتی دانشگاه / دانشکده مستقل علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی / انستیتو پاستور و مراکز تحقیقاتی مستقل و دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی که منبذ موسسه نامیده می شوند بر اساس این آیین نامه انجام خواهد شد.

ماده ۲- موسسه شامل ستاد و کلیه واحدهای اجرایی تابعه منطبق با تشکیلات مصوب (دانشکده ها مراکز آموزشی ، بهداشتی ، درمانی و پژوهشی و نظایر آن) است که هر واحد عهده دار اجرای قسمتی از برنامه های موسسه می باشد.

تبصره ۱- مراکز تحقیقاتی مستقل به مراکز تحقیقاتی اطلاق میشود که مجوز شورای عالی گسترش دانشگاهها را کسب نموده اند و دارای ردیف مستقل اعتباری میباشند.

تبصره ۲- واحد اجرایی : به واحدهایی اطلاق میشود که تفویض اختیار از سوی رییس موسسه به مسئول آن داده شده و عهده دار بخشی از تولید خدمات موسسه باشد.

ماده ۳- سال مالی موسسه از اول فروردین ماه هر سال شروع و در آخر اسفند ماه همان سال پایان می یابد.

ماده ۴- مدیر مالی موسسه مکلف است با رعایت مقررات مربوطه تا پایان تیرماه سال بعد صورتحساب دریافت و پرداخت و صورتهای مالی هر سال را تهیه و تنظیم نموده و با امضاء خود و رئیس موسسه یا مقام مجاز از طرف ایشان جهت تصویب به هیات امناء ارائه نماید.

ماده ۵- کلیه اسناد و اوراق تعهدآور مالی (از جمله: چک، سفته، و موارد مشابه) و همچنین قراردادهای موسسه بر اساس قوانین و مقررات مربوطه با امضاء رئیس موسسه (یا مقامات مجاز از طرف ایشان) و مدیر مالی موسسه (یا مقام مجاز از طرف ایشان) معتبر خواهد بود.

ماده ۶- موسسه از طریق خزانه یا نمایندگی خزانه در استان یک فقره حساب اصلی به منظور استفاده از اعتبارات و وجوه مصوب در قوانین بودجه سالیانه نزد بانکهای ذیربط افتتاح می نماید. و موسسه می تواند در خصوص افتتاح سایر حسابهای مورد نیاز برای پرداخت و یا ادامه استفاده از حسابهای پرداخت موجود با رعایت مقررات این آیین نامه بدون اخذ مجوز از خزانه راساً اقدام نماید.

تبصره ۱- برداشت از حسابهای موسسه به امضاء مشترک رئیس موسسه (یا مقامات مجاز از طرف رئیس موسسه) و مدیر امور مالی (خزانه دار) (یا مقام مجاز از طرف وی) خواهد بود.

تبصره ۲- برداشت از حسابهای واحدهای اجرایی به امضاء مشترک رئیس واحد اجرایی و رئیس امور مالی واحد اجرایی خواهد بود.

تبصره ۳- در صورت پیشنهاد معاون پشتیبانی و موافقت رئیس موسسه حسب نیاز می توان در واحدهای اجرایی تابعه، حساب بانکی تحت عنوان **تنخواه تدارکاتی** جهت واحد تابعه به امضای رئیس واحد و رئیس امور مالی واحد اجرائی افتتاح نمود.

تبصره ۴- فهرست و شماره کلیه حسابهای بانکی موسسه و واحدهای تابعه لازم است به اطلاع هیئت امنا برسد.

ماده ۷- به منظور تمرکز درآمدهای اختصاصی، موسسه و واحدهای اجرایی تابعه آن می تواند به تعداد مورد نیاز حسابهای بانکی غیر قابل برداشت در بانکهای مجاز کشور با ملحوظ داشتن مفاد ماده (۶) این آیین نامه (از طریق خزانه یا خزانه معین استانها) افتتاح کنند. موسسه و واحدهای اجرایی تابعه موظفند درآمدهای اختصاصی خود را به این حساب ها واریز نمایند.

ماده ۸- به منظور تمرکز وجوهی که به عنوان سپرده وجه الضمان وثیقه ودیعه و یا نظایر آن دریافت می شود، حساب بانکی خاصی توسط موسسه در یکی از بانکهای مجاز کشور افتتاح می گردد. واحدهای اجرایی مکلفند وجوهی را که تحت عناوین فوق دریافت می دارند به این حساب واریز نمایند. برداشت از حساب فوق فقط به منظور استرداد وجوه فوق الذکر به واریز کننده یا ضبط آن به نفع موسسه با رعایت مفاد آیین نامه مربوطه خواهد بود.

تبصره: رئیس موسسه (یا مقام مجاز از طرف ایشان) می تواند در صورت نیاز از وجوه این حساب استفاده نماید مشروط به آنکه در زمان تسویه حساب وجه مربوطه قابل تادیه باشد.

ماده ۹- مدیر امور مالی (خزانه دار) واجد صلاحیت به مدت چهار سال از بین کارشناسان و صاحب نظران رشته های امور مالی با حداقل چهار سال تجربه حرفه ای و اجرائی به پیشنهاد رئیس موسسه با تصویب هیئت امنا و ابلاغ رئیس موسسه به منظور اعمال نظارت و تامین هماهنگی لازم بر اساس مفاد این آیین نامه انتخاب و به این سمت جهت انجام وظایف مشروح زیر منصوب می شود:

۱- تهیه و تدوین صورتهای مالی موسسه از طریق نظارت مستمر بر عملیات امور مالی و محاسباتی و نگاهداری و تنظیم حسابها بر طبق این آیین نامه و مقررات حاکم بر تحریر دفاتر و ضوابط مربوطه و صحت و سلامت آنها و تهیه گزارشات موردی مدیریت.

۲- هماهنگی در اجرای قوانین و مقررات حاکم بر عملیات مالی موسسه و حفظ و حراست از اسناد و دفاتر مالی

۳- تبادل اطلاعات مالی موسسه حسب مورد با دستگاه های نظارتی قانونی با هماهنگی مقام مسئول موسسه

۴- پیگیری و نظارت مستمر بر وصول به موقع درآمدهای موسسه بر اساس مفاد این آیین نامه.

۵- نظارت بر عملکرد مالی رییس امور مالی واحد های اجرایی تابعه و واحدهای وابسته

۶- شناسایی و نگهداری حساب مقداری و ریالی اموال، ماشین آلات و تجهیزات و دارائی های موسسه

۷- اطلاع و کنترل کلیه تفویض اختیارات جهت امضاء های مجاز در مصرف منابع و فراهم نمودن شرایط هماهنگی بین آنان .

۸- اجرای کدینگ (طبقه بندی) حسابها، بر اساس شکل متحد، به منظور ایجاد وحدت رویه و قابلیت مقایسه گزارشات مالی بین موسسات پس از تصویب رئیس هیئت امناء.

۹- اجرای آن بخش از عملیات مالی موسسه که در چارچوب بودجه تفصیلی مصوب هیئت امناء بر عهده مدیر مالی میباشد .

تبصره ۱: مدیر امور مالی (خزانه دار) می تواند وظایف تعیین شده خود را در این آیین نامه به معاونین یا روسای امور مالی واحدها حسب مورد تفویض نماید. در خصوص روسای امور مالی واحدهای اجرائی تا قبل از تسویه حساب اسناد هزینه با مدیر امور مالی موسسه مسئولیت اسناد با مسئول امور مالی واحدهای اجرائی خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتیکه مدیر امور مالی (خزانه دار) تایید شده هیئت امناء از سمت خود استعفا داد، یا به هر دلیل قادر به همکاری نبود، رییس موسسه میتواند فرد واجد شرایطی را تشکیل اولین جلسه هیئت امناء به عنوان سرپرست امور مالی منصوب نماید. موسسه مکلف است در اولین جلسه هیئت امناء نسبت به تعیین تکلیف مدیر امور مالی (خزانه دار) اقدام نماید.

تبصره ۳- مدیر مالی قبلی و بعدی مکلفند حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ اشتغال مدیر مالی جدید نسبت به تنظیم صورت مجلس تحویل و تحول اقدام نمایند این صورت مجلس باید به امضای تحویل دهنده و تحویل گیرنده رسیده باشد و نسخه اول آن را به حسابرس موسسه ارائه نمایند. در مواردیکه مدیر مالی از تحویل ابواب جمعی خود استنکاف نماید یا به هر علتی شرکت در امر تحویل و تحول میسر نباشد ابواب جمعی وی با حضور حسابرس و نماینده رئیس موسسه و مدیر مالی جدید تحویل خواهد شد. این موارد در خصوص رئیس امور مالی واحدهای اجرائی نیز صادق بوده و لازم است مدیر امور مالی موسسه نیز نظارت داشته باشد.

ماده ۱۰- به منظور دستیابی به قیمت تمام شده عملیات اجرایی، موسسه می تواند به تعداد واحدهای اجرایی خود عملیات مالی مجزا ایجاد نموده و صورتهای مالی مستقل جهت آن واحد تهیه نماید.

ماده ۱۱- رئیس امور مالی واحد اجرایی فردی است که از بین کارشناسان رسمی و پیمانی دارای مدرک دانشگاهی مرتبط با امور مالی که به پیشنهاد رئیس واحداجرائی و تایید مدیر امور مالی (خزانه دار) موسسه و ابلاغ معاون

پشتیبانی، انتخاب و به این سمت منصوب می شود. رئیس امور مالی واحد کلیه عملیات اجرایی مالی را زیر نظر رئیس واحد اجرایی و مدیر امور مالی (خزانه دار) موسسه انجام خواهد داد. رئیس امور مالی واحد اجرایی در مورد وظایف و اختیاراتی که از طرف مدیر امور مالی موسسه به وی محول می شود مسئول بوده و وظایف محوله را در حدود وظایف و اختیارات این آئین نامه و مقررات مربوطه انجام می دهد.

تبصره ۱: در صورتیکه فرد واجد شرایط در موسسه وجود نداشته باشد موسسه حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۷ مجاز به بکارگیری افراد دارای تجربه کافی می باشد.

ماده ۱۲ - حسابرس فردی حقوقی است که به پیشنهاد رئیس موسسه در جلسه هیئت امنای سالانه از بین حسابداران رسمی (عضو جامعه حسابداران رسمی) انتخاب می گردد. گزارش حسابرسی سالانه در هیئت امنای قرائت و هیئت امنای نسبت به بندهای گزارش حسابرس به ازای هر بند اظهار نظر، تصمیم گیری و تعیین تکلیف خواهد نمود و با عنایت به گزارش حسابرس نسبت به تصویب صورتهای مالی موسسه تصمیمات لازم اتخاذ خواهند نمود.

تبصره ۱ - رئیس موسسه موظف به پیگیری تکالیف تعیین شده از سوی هیئت امنای در مدت مشخص شده در خصوص هر بند گزارش حسابرس بوده و نتیجه را به هیئت امنای گزارش خواهند نمود.

تبصره ۲ - گزارش حسابرس موسسه در ۸ نسخه تهیه که ۳ نسخه به موسسه (رئیس موسسه، معاونت پشتیبانی، مدیر امور مالی (خزانه دار)) و بقیه به دبیرخانه هیئت امنای مستقیماً تحویل خواهد شد.

ماده ۱۳ - موسسه موظف است کلیه عملیات مالی خود اعم از وجوه، داراییها، بدهیها، هزینه ها و تعهدهای مالی در مقابل دیگران و دیگران در مقابل موسسه را بر مبنای روش های متداول حسابداری در حسابهای خود ثبت و نگهداری نماید.

فصل دوم - بودجه و منابع مالی درآمد

ماده ۱۴ - بودجه تفصیلی برنامه مالی موسسه است که برای یک سال مالی تهیه می شود و حاوی پیش بینی کلیه دریافت ها و منابع مالی موسسه (هزینه ای، تملک دارایی، درآمد اختصاصی) و از هر محل ممکن دیگر و برآورد مصارف مالی ستاد و واحدهای اجرایی تابعه برای اجرای برنامه های عملیاتی سالانه موسسه و پرداخت تعهدات معوق در قالب برنامه های مختلف می باشد که توسط رئیس موسسه پیشنهاد و به تصویب هیئت امنای موسسه می رسد.

تبصره ۱: موسسه ملزم به پیروی از فرمهای تدوین شده بودجه تفصیلی دبیرخانه هیئت امنای خواهد بود.

تبصره ۲: موسسه مجاز به جابجایی، افزایش و کاهش در اعتبار برنامه های بودجه تفصیلی (با تصویب هیات امنای) حداکثر به میزان بیست درصد برنامه ها می باشد عدول از برنامه های بودجه تفصیلی توسط حسابرس کنترل و در گزارش ایشان به هیئت امنای منعکس می گردد.

تبصره ۳ - حداکثر ۳ درصد از اعتبارات بودجه عمومی دولت و درآمد اختصاصی موسسه، بدون الزام به رعایت مفاد این آئین نامه و سایر مقررات عمومی در اختیار رئیس موسسه بوده و حسب صلاحدید ایشان به هزینه گرفته خواهد شد.

ماده ۱۵ - برنامه اجرایی سالانه موسسه پیش بینی برنامه عملیاتی موسسه است که برای مدت یک سال در قالب برنامه استراتژیک شامل کلیه فعالیتهای هزینه ای و طرح های تملک دارایی و سرمایه گذاری در جهت تجهیز، بهبود و یا گسترش فعالیتهای هزینه ای در راستای دستیابی به اهداف تعیین شده و لازم است به نحو مناسب در بودجه تفصیلی موسسه منعکس گردد.

ماده ۱۶ - فعالیت های جاری: عملیات و خدمات مستمر و مشخصی است که برای رسیدن به هدف های برنامه طی یک سال اجرا می شود.

ماده ۱۷ - طرح عمرانی و مخارج سرمایه ای : مجموعه عملیات و خدمات مشخصی و هزینه های دوره مطالعه و اجرا است که در جهت دستیابی به اهداف موسسه و بر اساس مطالعات توجیهی ، فنی و اقتصادی ، اجتماعی در مدت معین و با اعتبار مشخص به صورت سرمایه گذاری پس از تصویب هیئت امناء ، توسط موسسه انجام و تمام یا قسمتی از هزینه های اجرایی آن از محل منابع عمومی دولت (کمک) یا اعتبارات اختصاصی تامین می گردد .

ماده ۱۸ - فعالیت های سرمایه گذاری : مجموعه عملیات مشخصی است که در جهت اهداف موسسه ، تجهیز و بهبود و گسترش فعالیت های موسسه یا رفاه کارکنان با تعیین نرخ بازده مورد پیش بینی یا تعیین بازده منافع اجتماعی (حسب وظایف حاکمیتی) که در مطالعه توجیهی ، فنی و اقتصادی صورت می گیرد. اینگونه فعالیتهای لازم است ، به تصویب هیئت امناء برسد.

ماده ۱۹ - منابع مالی موسسه شامل اعتبارات هزینه ای ، تملک دارایی و اختصاصی منظور شده در قوانین بودجه سالانه دولت و یا وجوه حواله شده از سوی وزارت متبوع و دیگر مراجع دولتی ، استانی ، وجوه حاصل از تسویه مطالبات سنواتی ، مانده اعتبارات مصرف نشده سنوات قبل و سایر منابع و هدایا و کمک های مردمی و تسهیلات بانکی می باشد.

تبصره ۱ - اعتبارات مورد نیاز از محل منابع عمومی دولت جهت هر سال موسسه در سال قبل بر اساس بهای تمام شده خدمات و کسری سرمایه در گردش توسط موسسه تنظیم و به مراجع ذیصلاح ارائه می شود تا به صورت کمک در بودجه کل کشور منظور و تصویب شود.

تبصره ۲ - اعتبارات اختصاصی معادل کلیه درآمدهای وصولی (در آمد اختصاصی) موسسه می باشد که به حساب خزانه واریز شده و پس از وصول از خزانه کلاً قابل هزینه می باشد.

تبصره ۳ - درآمد اختصاصی شامل کلیه درآمدهایی است که طبق مقررات در اجرای وظایف موسسه و یا در ازای ارائه خدمات آموزشی ، پژوهشی ، بهداشتی ، درمانی ، دارویی و غذایی ، فرهنگی ، تبلیغاتی ، کنگره ها ، همایشهای علمی ، رفاهی ، ورزشی ، مشاوره ای ، فنی و وجوه حاصل از خسارات وارده به اموال منقول و غیر منقول ، جرائم غیبت ، فروش مواد زائد و بدون استفاده ، فروش و یا اجاره خودرو و ماشین آلات و تجهیزات ،

املاک و ابنیه و همچنین وجوه حاصل از عدم اجرای قراردادهای و قولنامه‌ها و تعهدات اشخاص حقیقی و یا حقوقی و یا کلیه موارد مطروحه پیش بینی شده در این آیین نامه وصول گردد و یا مجوز وصول آن توسط هیات امنای صادر شده باشد.

تبصره ۴: اعتبارات دریافتی موسسه از هر محل ممکن (در صورتی که قوانین حاکم بر آن مغایر با مفاد این آیین نامه نباشد) به سر جمع اعتبارات موسسه افزوده شده و در قالب مفاد این آیین نامه قابل مصرف می‌باشد.

ماده ۲۰- موسسه مجاز است به‌منظور افزایش درآمدها و تأمین مالی بهینه نسبت به واگذاری، مشارکت یا فروش ظرفیت بلا استفاده از فضا و امکانات و اموال منقول و غیر منقول و املاک و ابنیه خود پس از بازاریابی مناسب (ملی و بین‌المللی) و بررسی صرفه و صلاح موسسه، از طریق بخش غیر دولتی یا دیگر موسسات دولتی پس از کسب مجوز از هیئت امنای اقدام نماید. به نحوی که وظایف حاکمیتی آن مخدوش نگردد.

ماده ۲۱- بودجه تفصیلی موسسه پس از تصویب هیات امنای، توسط رئیس موسسه جهت اجرا به معاونت پشتیبانی موسسه ابلاغ می‌گردد.

ماده ۲۲- تنظیم و تخصیص اعتبار به واحدهای اجرایی تابعه بر مبنای قیمت تمام شده خدمات و عملکرد و حجم عملیات متناسب با ارائه خدمات مرتبط می‌باشد

ماده ۲۳ - قیمت تمام شده خدمات، عبارت است از مجموعه هزینه‌های دستمزد مستقیم، مواد و سربار جذب شده در یک واحد خدمت که در فرایند عملیات امور مالی شناسایی شده باشد.

ماده ۲۴- تخصیص منابع به واحدهای اجرایی تابعه بر اساس سیاست‌گذاری هیئت رئیسه موسسه و بر مبنای درآمدهای وصولی و تخصیص منابع اعلام شده از محل منابع عمومی دولت و سایر منابع و همچنین مفاد بودجه تفصیلی و در راستای عملیات هزینه‌ای موسسه توسط کمیته‌ای مرکب از رئیس موسسه، معاون پشتیبانی، مدیر امور مالی (خزانه‌دار)، مدیر امور بودجه با توجه به عملکرد واحدها تعیین و توسط معاون پشتیبانی به ایشان ابلاغ می‌گردد. واحدهای اجرایی موظفند بر اساس برنامه و اعتبارات تخصیص یافته اقدام نمایند و رئیس واحد اجرایی در این مورد در مقابل رئیس موسسه مسئول خواهد بود.

ماده ۲۵- در صورت تغییر در برنامه‌های اجرایی موسسه و یا تغییر در منابع پیش‌بینی شده تهیه و تنظیم اصلاحیه بودجه تفصیلی با در نظر گرفتن ضوابط و مقررات و تصویب هیات امنای امکان‌پذیر خواهد بود. بدیهی است در کلیه پرداختها اولویت با پرداختهای پرسنلی و ماموریت‌های اصلی موسسه است.

ماده ۲۶ - چنانچه در شروع سال مالی بودجه تفصیلی به تصویب هیات امنای نرسیده باشد تا زمان تصویب به منظور جلوگیری از هرگونه وقفه‌ای در انجام امور موسسه پس از تصویب هیات رئیسه هر ماه مجوز خرج بر مبنای ۱/۱۲ اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی مصوب موسسه در قانون بودجه کل کشور همان سال و درآمد اختصاصی وصولی صادر خواهد شد.

ماده ۲۷- نحوه مصرف هدایا و کمکها با در نظر گرفتن نیت اهدا کننده به مصرف می‌رسد و از تاریخ واگذاری ارزش ریالی آن شناسایی و در حساب مربوطه در دارایی‌های موسسه ثبت و شناسایی می‌گردد.

ماده ۲۸- در مواقعی که پس از تصویب بودجه طرح های تملک دارایی سرمایه ای به عللی رسیدن به اهداف کلیه طرح ها در زمان پیش بینی شده میسر نباشد موسسه می تواند با تصویب هیات امناء، چند طرحی را که اولویت دارند طبق برنامه تکمیل نمایند و اعتبارات سایر طرح های همان برنامه را در مورد این طرحهای اولویت دار هزینه نمایند.

فصل سوم - پرداختها و هزینه ها

ماده ۲۹- اعتبار عبارت است از مبلغی که در جهت نیل به اهداف موسسه و انجام عملیات و برنامه های موسسه در چارچوب بودجه تفصیلی به تصویب هیات امناء میرسد. پرداخت هر گونه وجهی توسط موسسه منوط به پیش بینی اعتبار لازم در بودجه تفصیلی و اصلاحیه های بودجه تفصیلی، موسسه می باشد.

ماده ۳۰- کلیه پرداخت ها با دستور رئیس موسسه یا مقامات مجاز از طرف او انجام می پذیرد. انواع پرداختها موسسه، عبارت است از: ۱- تنخواه گردان ۲- پیش پرداخت ۳- علی الحساب ۴- هزینه ۵- خرید اموال، ماشین آلات و تجهیزات و تملک دارایی سرمایه ای

ماده ۳۱- کلیه پرداخت های موسسه و یا واحدهای اجرایی تابعه جز در مواردی که قوانین و مقررات ترتیب دیگری مقرر داشته اند باید از طریق حسابهای بانکی مربوطه و به وسیله چک انجام می گیرد. منوط به آنکه گواهی بانک حاکی برموارد زیر باشد:

۱- انتقال وجه به حساب ذینفع

۲- پرداخت وجه به ذینفع یا قائم مقام قانونی او

۳- حواله در وجه ذینفع یا قائم مقام قانونی او

ماده ۳۲- تنخواه گردان حسابداری: عبارت است از وجوهی که خزانه از محل اعتبارات مصوب برای انجام هزینه های سال و بدهی های قابل پرداخت سنوات قبل در اختیار موسسه قرار می دهد.

ماده ۳۳- تنخواه گردان پرداخت عبارت است از وجهی که از طرف مدیر امور مالی (خزانه دار) با تایید رئیس موسسه یا مقامات مجاز از طرف ایشان برای انجام هزینه ها و خریدها در اختیار واحدهای اجرایی تابعه (رئیس امور مالی و کارپرداز) قرار می گیرد. تا به تدریج هزینه شده و پس از تحویل و شناسایی اسناد مثبت هزینه، تنخواه گردان ترمیم خواهد شد. سقف تنخواه کارپرداز تا سقف معاملات کوچک میباشد، در موارد اضطراری سقف یا پرسنل مسئول به تشخیص رئیس موسسه تغییر خواهد گردید.

ماده ۳۴- پیش پرداخت، عبارت است از پرداختی که از محل اعتبارات مربوط بر اساس احکام و قراردادهای بر طبق تشخیص رئیس موسسه یا مقامات مجاز از طرف ایشان پیش از انجام تعهد صورت میگیرد. جهت انجام پیش پرداخت، دریافت تضمین معتبر و کافی حسب نظر رئیس موسسه الزامی خواهد بود.

ماده ۳۵- علی الحساب، عبارت است از پرداختی که به منظور ادای قسمتی از تعهد صورت می گیرد.

ماده ۳۶- هزینه ، آن دسته از مخارج و پرداخته‌هایی است که ناشی از خروج دارائی‌ها یا سایر موارد استفاده از دارایی‌ها یا ایجاد بدهی‌ها طی یک دوره می باشد که به منظور تولید یا ارائه خدمات یا انجام سایر فعالیت‌ها در اجرای عملیات اصلی و مستمر موسسه صورت می گیرد.

ماده ۳۷- خرید اموال ، ماشین آلات و تجهیزات ، آن بخش از پرداخته‌های موسسه می باشد که ما به ازای آن دارایی فیزیکی با عمر مفید مشخص جهت موسسه ایجاد نماید.

تبصره: هر نوع پرداخت جهت اموال ، ماشین آلات و تجهیزات که منجر به افزایش عمر مفید یا تکمیل آن گردد به بهای خرید آن دارایی افزوده و از تاریخ ایجاد ، نسبت به محاسبه استهلاک اقدام می شود.

ماده ۳۸- حواله اجازه ای است که کتباً به وسیله مقامات مجاز برای تادیه تعهدات و بدهی‌های قابل پرداخت از محل اعتبارات مربوطه عهده مدیر امور مالی (خزانه دار) و در وجه ذینفع صادر می شود.

ماده ۳۹- تشخیص عبارت است از تعیین و انتخاب کالا و خدمات و سایر پرداخت‌هایی که تحصیل یا انجام آنها برای نیل به اجرای برنامه‌های موسسه و واحدهای اجرایی ضروری است.

ماده ۴۰- تامین اعتبار عبارتست از تخصیص تمام یا قسمتی از اعتبار مصوب در بودجه مصوب برای هزینه معین که مبنای دفتر اعتبارات امور مالی موسسه و واحداجرایی تابعه خواهد بود.

ماده ۴۱- تعهد ، عبارت است از ایجاد دین بر ذمه موسسه ناشی از :

الف - تحویل کالا یا انجام دادن خدمت

ب - اجرای قراردادهایی که با رعایت مقررات منعقد شده باشد.

ج - احکام صادر شده از مراجع قانونی و ذیصلاحیت

د- پیوستن به قراردادهای بین المللی و عضویت در سازمان‌ها یا مجامع بین المللی با اجازه قانون

ماده ۴۲- تسجیل عبارت است از تعیین میزان بدهی قابل پرداخت به موجب اسناد و مدارک اثبات بدهی .

ماده ۴۳- در خواست وجه، سندی است که از سوی رئیس دستگاه یا مقام مجاز از طرف ایشان به منظور پرداخت حواله‌های صادر شده و سایر پرداخته‌هایی که به موجب قانون از محل وجوه متمرکز شده در خزانه (حسب مورد خزانه یا خزانه معین استان ذیربط) صادر می شود.

تبصره: مقامات مجاز موضوع این ماده از سوی بالاترین مقام اجرایی دستگاه به صورت کتبی به وزارت امور اقتصادی و دارایی یا سازمان امور اقتصاد و دارائی استان معرفی می شوند.

ماده ۴۴- مسئولیت تشخیص و انجام تعهد و تسجیل و حواله به عهده رئیس موسسه و مسئولیت تامین اعتبار و تطبیق پرداخت با این آیین نامه به عهده مدیر امور مالی (خزانه دار) می باشد.

تبصره ۱: اختیارات و مسئولیت‌های موضوع ماده ۴۴ حسب مورد مستقیماً و بدون واسطه از طرف مقامات فوق به سایر مقامات دستگاه‌های مربوطه کلاً یا بعضاً قابل تفویض خواهد بود لکن در هیچ مورد تفویض اختیار و مسئولیت ، سلب اختیار و مسئولیت از تفویض کننده نخواهد کرد.

تبصره ۲: در اجرای این ماده تفویض **اختیارات به** مسئولیت‌های مربوط به رئیس موسسه و مدیر مالی به شخص واحد و نیز تفویض اختیار و مسئولیت‌های رئیس **موسسه یا کارکنان** تحت نظر او مجاز نخواهد بود.

ماده ۴۵- کلیه اسناد هزینه و خرید انجام شده باید مدارک مثبت به زیر را حسب مورد همراه داشته باشد:

الف - خریدهای داخلی

۱- درخواست خرید ۲- فاکتور خرید ۳- رسید انبار یا حواله انبار ۴- مدارک مربوط به مناقصه یا ترک تشریفات مناقصه حسب مورد ۵- دستور پرداخت ۶- تاییدیه درخواست کننده مبنی بر مطابقت شرایط فنی با درخواست اولیه خرید (حسب آیین نامه ای که رئیس موسسه تعیین می نماید). ۷- تصویر قرارداد، در مورد خریدهای در قالب قرارداد.

ب - خریدهای خارجی :

۱- درخواست خرید ۲- اعلامیه بانک و در موارد جزئی صورت حساب فروشنده ۳- مدارک ترخیص کالا ۴- رسید انبار (در مورد ضروری صورت مجلس تحویل کالا صدور رسید انبار می باشد) ۴- مدارک مربوط به مناقصه یا ترک تشریفات مناقصه حسب مورد (بجز موارد مندرج در تبصره ماده ۵۴) ۵- دستور پرداخت ۶- تاییدیه درخواست کننده مبنی بر مطابقت شرایط فنی با درخواست اولیه خرید ۷- تصویر قرارداد، در مورد خریدهای در قالب قرارداد

ج - خدمات قراردادی :

۱- صورتحساب و یا صورت وضعیت حسب مورد ۲- قرارداد ۳- مدارک انجام مناقصه و ترک تشریفات مناقصه حسب مورد ۴- ابلاغ افزایش یا کاهش کار ۵- تاییدیه رئیس موسسه یا رئیس واحد یا مقام مجاز مبنی بر انجام موضوع قرارداد حسب شرایط قرارداد. ۶- ارائه تسویه حساب طرف قرارداد از سوی مراجع قانونی ذیربط حسب مورد (سازمان تامین اجتماعی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و غیره) ۷- ارائه مستندات مبنی بر پرداخت به ذینفع

د - پرداخت های پرسنلی از جمله : (حقوق و مزایا، اضافه کار، حق الزحمه کار اضافه کارکنان خارج از شرح وظایف مربوطه و وقت اداری، حق الزحمه رزیدنتها، انترنها، کار دا نشجویی، حق التدریس، حق حضور در جلسه، ماموریتها، کارانه و ...)

۱- دستور پرداخت ۲- اخذ گواهی انجام کار جهت تغییرات مقداری و ریالی ماهیانه از رئیس موسسه یا مقام مجاز از طرف ایشان ۳- گواهی بانک حاکی از پرداخت وجه به ذینفع.

ه - هزینه های خارج از کشور مامورین اعزامی، با امضای رئیس موسسه یا مقام مجاز از طرف ایشان با ارائه مدارک قابل پرداخت خواهد بود.

و- سایر هزینه ها شامل: هزینه های دعوت ها، پذیرایی ها، هدایا، تشریفات موسسه، ورزشی، مسافرت های علمی و مسابقات دانشجویان و کارکنان در داخل و خارج از کشور، پروژه های تحقیقاتی، خرید کتب و مجلات

(چاپی و الکترونیکی)، کنگره ها، سمینارها و کارگاه های آموزشی، و حق الزحمه های فعالیت های بهداشتی بدون رعایت موارد مندرج در این آیین نامه و بر اساس صورتحساب ها و یا دستور العمل های اجرایی حسب مورد که به گواهی مسئولان و رئیس واحد تابعه رسیده باشد با موافقت رئیس موسسه یا مقام مجاز از طرف ایشان قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره ۱- رئیس موسسه می تواند در مواردی که پیش بینی نشده مدارک مورد نیاز را تعیین نماید.

تبصره ۲- در طرح های پژوهشی آن قسمت از هزینه های انجام شده که در پیشبرد طرح موثر واقع شده حسب گزارش مجری طرح، تایید ناظر و موافقت رئیس موسسه یا مقام مجاز از طرف ایشان به هزینه قطعی منظور خواهد شد.

ماده ۴۶ - پرداخت کمک یا اعانه به صورت نقدی یا غیر نقدی به افراد و موسسات دولتی یا غیر دولتی بلامانع است مشروط به آن که به تشخیص رئیس موسسه، خدمت فرد حقیقی یا حقوقی ذینفع در جهت اهداف و وظایف موسسه باشد. این گونه پرداخت ها با اخذ رسید از دریافت کننده به حساب هزینه قطعی منظور خواهد شد.

ماده ۴۷ - موسسه می تواند برای رفع احتیاجات سال بعد با عنایت به نقطه سفارش کالا در موسسه در مواردی که موضوع جنبه فوری و فوری داشته باشد یا این که تاخیر در انجام امری منجر به زیان و خسارت گردد با پیشنهاد واحد اجرایی مربوطه و موافقت رئیس موسسه قراردادهای لازم برای خرید کالا و خدمات با رعایت مقررات منعقد نماید و در صورتی که قراردادهای مزبور قبل از پایان سال مالی به مرحله تعهد برسد موسسه می تواند وجوه لازم را به عنوان پیش پرداخت از محل منابع همان سال تادیه کند و پس از تصویب بودجه واریز نماید.

ماده ۴۸ - کسری و اضافات حاصل در ابواب جمعی امور مالی، اموال و دارائیهها صندوقهای درآمدی موسسه یا موجودی انبارها اعم از نقدی و یا جنسی و اوراقی که در حکم وجه نقد است با اعلام واحد مربوطه، به حساب کسری / اضافات دوره بسته می شود. پیگیری قانونی منوط به اظهار نظر کمیته منتخب هیئت امنای خواهد بود.

ماده ۴۹ - در مورد آن قسمت از هزینه ها یا خریدهایی که نوعاً انجام آن از یک سال مالی تجاوز می کند موسسه می تواند برای مدت متناسب قراردادهایی که مدت اجرای آن از سال مالی تجاوز می کند منعقد نماید (منوط به آنکه در بودجه تفصیلی سال مربوطه، منظور شده باشد) موسسه مکلف است در بودجه سالانه خود اعتبارات لازم برای پرداخت تعهدات مربوطه را مقدم بر سایر اعتبارات منظور نماید.

ماده ۵۰ - اعتبار مصوب در بودجه **تفضیلی** تا آخر سال مالی قابل تعهد و پرداخت است هر مقدار از تعهدات که تا آخر سال مالی مربوط، پرداخت نشده باشد، از محل اعتبارات موسسه که در بودجه تفصیلی سال بعد بدین منظور تامین می شود پرداخت خواهد شد و تا زمان تصویب در هیئت امنای با تشخیص هیئت رئیسه پرداخت انجام می گیرد.

ماده ۵۱- انجام هر نوع هزینه اجرای برنامه های توسعه ای در جهت اهداف موسسه در چهار چوب برنامه استراتژیک و برنامه عملیاتی موسسه و برنامه های ۵ ساله دولت از محل مانده اعتبارات سنوات قبل با تصویب هیئت رئیسه موسسه بلا مانع است .

تبصره : کلیه واحدهای اجرایی موظفند مبالغ تنخواه گردان دریافتی خود را که در مقابل آن اسناد هزینه ارائه نموده اند تا آخر فروردین ماه سال بعد به امور مالی موسسه عودت دهند مبالغ برگشتی از واحدها و همچنین اعتبارات مصرف نشده به عنوان مانده اعتبارات سنوات قبل واحد و یا موسسه محسوب خواهد شد.

ماده ۵۲- کارپرداز ماموری است که نسبت به خرید و تدارک کالا و خدمات مورد نیاز طبق دستور مقامات مجاز با رعایت این آیین نامه اقدام می نماید. از کارپردازان قراردادی و پیمانی باید تا سقف تنخواه ایشان وثیقه معتبر اخذ گردد. گردش عملیات تنخواه گردانها و بالاحص تنخواه کارپردازان در پایان هر سه ماه کنترل ، تسویه و ترمیم می گردد.

تبصره- در خصوص کارپردازان رسمی تا سقف پاداش پایان خدمت ایشان وثیقه لازم نبوده و مازاد بر آن لازم است وثیقه دریافت شود. تسویه پایان خدمت تنخواه داران منوط به تسویه تنخواه ایشان خواهد بود.

ماده ۵۳- دیون عبارت است از بدهی های قابل پرداخت سنوات گذشته که به یکی از طرق زیر بدون اختیار موسسه ایجاد شده باشد.

الف : احکام قطعی صادره از طرف مراجع صالحه .

ب : انواع بدهی به وزارتخانه ها و موسسات دولتی و شرکت های دولتی ناشی از خدمات انجام شده مانند حق الاشتراک برق ، آب ، هزینه های مخابراتی ، پست و هزینه های مشابه که خارج از اختیار موسسه اجرایی ایجاد شده باشد.

ج : سایر بدهی هایی که خارج از اختیار موسسه ایجاد شده باشد.

د : سایر پرداختهای پرسنلی و غیر پرسنلی در صورت وجود اعتبار.

فصل چهارم - معاملات

ماده ۵۴ - کلیه معاملات موسسه اعم از خرید، فروش ، اجاره ، استجاره، پیمانکاری ، اجرت و غیره باید حسب مورد از طریق مناقصه یا مزایده انجام شود.

تبصره - در موارد زیر نیازی به مناقصه و یا مزایده نمی باشد:

- ۱- در مورد معاملاتی که طرف معامله وزارتخانه یا موسسه دولتی یا شرکت دولتی باشد
- ۲- موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی و موسسات تابعه که بیش از ۵۱٪ سهام و یا مالکیت آنها متعلق به موسسات و نهادهای مذکور باشد.
- ۳- در مورد اموال و خدمات و حقوقی که به تشخیص و مسئولیت رئیس موسسه یا مقامات مجاز از طرف او منحصر به فرد باشد.

- ۴- در مورد خرید، اجاره به شرط تملیک یا اجاره و استجاره اموال منقول و غیر منقول که یا به تشخیص و مسئولیت رئیس موسسه یا مقامات مجاز از طرف او با کسب نظر کارشناس رسمی دادگستری یا کارشناس خبره و متعهد منتخب رئیس موسسه انجام خواهد شد یا با قیمت تعیین شده یا کمتر یا حقوقی که نرخ های آنها از طرف مراجع قانونی ذیصلاح تعیین شده باشد.
- ۵- خرید خدمات مشاوره اعم از مهندسی مشاورو موسسات علمی و حق الاختراع و مشاوره فنی بازرگانی مشتمل بر مطالعه ، طراحی و یا مدیریت بر طرح و اجرا و نظارت ویا هر نوع خدمات مشاوره ای و کارشناسی و حسابرس منتخب هیات امناء و خدمات هنری با رعایت موازین اسلامی و صنایع مستظرفه.
- ۶- خرید اموال منقول و غیر منقول خدمات و حقوقی که به تشخیص و مسئولیت رئیس موسسه و مقامات مجاز از طرف ایشان منحصر بفرد (انحصاری) باشد.
- ۷- در مورد خرید کالاهاى مورد مصرف روزانه که در محل از طرف دستگاه های ذیربط دولتی و یا شهرداریها برای آنها نرخ ثابتی تعیین شده باشد.
- ۸- در مورد کرایه حمل و نقل از طریق زمینی، هوایی، دریایی که از طرف دستگاه های دولتی ذیربط برای آنها نرخ معینی تعیین شده باشد.
- ۹- در مورد تعمیر راهبری و نگهداری و خرید قطعات یدکی برای تعویض یا تکمیل ماشین آلات ثابت و متحرک پزشکی و غیر پزشکی و همچنین ادوات و ابزار و وسایل اندازه گیری دقیق لوازم آزمایشگاه های علمی و فنی و نظائر آن به تشخیص رئیس موسسه و مقامات مجاز طرف او که بهای مورد معامله حداقل بوسیله یک نفر کارشناس خبره و متعهد رشته مربوطه که حسب مورد توسط رئیس موسسه یا مقامات مجاز از طرف او انتخاب شده ، تعیین شده باشد.
- ۱۰- در مورد معاملات محرمانه به تشخیص هیئت رئیسه با رعایت صرفه و صلاح موسسه.
- ۱۱- در مورد مناقصاتی که بنا به ضرورت و موافقت کتبی رئیس موسسه به صورت متمرکز توسط وزارت متبوع برگزار می گردد.
- ۱۲- خدمات فرهنگی و هنری ، آموزشی و پژوهشی ورزشی و نظائر آن با رعایت صرفه و صلاح موسسه و همچنین قراردادهای پژوهشی با اشخاص حقیقی و حقوقی باهماهنگی شورای پژوهشی موسسه به تشخیص و مسئولیت بالاترین مقام موسسه اجرائی در صورتیکه امکان برگزاری مناقصه مقدور نباشد
- ماده ۵۵-** واژگانی که در فصل معاملات به کار برده شده، به شرح زیر تعریف می شوند:
- الف - مناقصه: فرایندی است رقابتی برای تأمین کیفیت مورد نظر (طبق اسناد مناقصه)، که در آن تعهدات موضوع معامله به مناقصه گری که کمترین قیمت متناسب را پیشنهاد کرده باشد، واگذار می شود.
- ب - مناقصه گزار: موسسه موضوع بند (۲) این آئین نامه که این مناقصه را برگزار می نماید.
- ج - مناقصه گر: شخصی حقیقی یا حقوقی است که اسناد مناقصه را دریافت و در مناقصه شرکت می کند.

د- کمیته فنی بازرگانی: هیأتی است با حداقل سه عضو خبره فنی بازرگانی صلاحیتدار که از سوی مقام مجاز موسسه مناقصه گزار انتخاب می شود و ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادهای وسایر وظایف مقرر در این آئین نامه را بر عهده می گیرد.

ه- ارزیابی کیفی مناقصه گران: عبارت است از ارزیابی توان انجام تعهدات مناقصه گران که از سوی مناقصه گزار یا به تشخیص وی توسط کمیته فنی بازرگانی انجام می شود.

و- ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادهای: فرایندی است که در آن مشخصات، استانداردها، کارایی، دوام و سایر ویژگی های فنی بازرگانی پیشنهادهای مناقصه گران بررسی، ارزیابی و پیشنهادهای قابل قبول برگزیده می شوند.

ز- ارزیابی مالی: فرایندی است که در آن مناسب ترین قیمت از بین پیشنهادهائی که از نظر فنی بازرگانی پذیرفته شده اند؛ برگزیده می شود.

ح- ارزیابی شکلی: عبارت است از بررسی کامل بودن اسناد و امضای آنها، غیر مشروط و خوانا بودن پیشنهاد قیمت.

ط- انحصار: انحصار در معامله عبارت است از یگانه بودن متقاضی شرکت در معامله که به طرق زیر تعیین میشود:

۱- اعلان هیئت وزیران برای کالاها و خدماتی که در انحصار دولت است.

۲- انتشار آگهی عمومی و ایجاب تنها یک متقاضی برای انجام معامله.

ی- برنامه زمانی مناقصه: سندی است که در آن زمان و مهلت برگزاری مراحل مختلف مناقصه، مدت اعتبار پیشنهادهای و زمان انعقاد قرارداد مشخص میشود.

ماده ۵۶- نصاب معاملات:

الف) معاملات جزئی: معاملاتی که به قیمت ثابت سال ۱۳۸۵ کمتر از بیست و پنج میلیون و هشتصد و سی هزار ریال (۲۵۸۳۰۰۰۰) باشد.

ب) معاملات متوسط: معاملاتی که مبلغ مورد معامله بیش از سقف مبلغ معاملات کوچک بوده و از ده برابر سقف ارزش معاملات کوچک تجاوز نکند.

ج) معاملات عمده: معاملاتی که مبلغ برآورد اولیه آنها بیش از ده برابر سقف ارزش مبلغ معاملات کوچک باشد.

تبصره ۱- مبنای مبلغ نصاب در خرید برای معاملات جزئی و متوسط مبلغ مورد معامله و در مورد معاملات عمده مبلغ برآوردی واحد متقاضی معامله میباشد.

تبصره ۲- مبنای نصاب در فروش مبلغ ارزیابی کاردان خبره و متعهد رشته مربوط که توسط موسسه انتخاب می شود خواهد بود.

تبصره ۳- مبلغ یا برآورد معاملات مشمول هر یک از نصاب های فوق نباید با تفکیک اقلامی که به طور متعارف یک مجموعه واحد تلقی می شوند، به نصاب پایین تر برده شود.

تبصره ۴- سقف نصابهای مزبور در بندهای فوق همه ساله بر اساس شاخص عمومی قیمت‌ها که توسط بانک مرکزی و اعلان وزارت امور اقتصادی و دارایی و همچنین براساس قوانین مربوط به تصویب هیئت وزیران در ابتدای هر سال تعیین و به موسسه ابلاغ می‌گردد تعدیل خواهد گردید.

ماده ۵۷- طبقه بندی انواع مناقصات

الف - مناقصات از نظر مراحل بررسی به انواع زیر طبقه بندی می شوند:

۱- مناقصه یک مرحله ای : مناقصه ای است که در آن نیازی به ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها نباشد. در این مناقصه پакتهای پیشنهاد مناقصه گران در یک جلسه گشوده و در همان جلسه برنده مناقصه تعیین می شود.

۲- مناقصه دو مرحله ای : مناقصه ای است که به تشخیص مناقصه گزار ، بررسی فنی بازرگانی پیشنهادها لازم باشد. در این مناقصه ، کمیته فنی بازرگانی تشکیل می شود و نتایج ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها را به کمیسیون مناقصه گزارش می کند و براساس مفاد (ماده ۷۱) این آیین نامه برنده مناقصه تعیین می شود.

ب - مناقصات از نظر روش دعوت مناقصه گران به انواع زیر طبقه بندی می شوند:

۱- مناقصه عمومی : مناقصه ای است که در آن فراخوان مناقصه از طریق آگهی عمومی به اطلاع مناقصه گران می رسد.

۲- مناقصه محدود: مناقصه ای است که در آن به تشخیص و مسؤولیت بالاترین مقام موسسه مناقصه گزار ، محدودیت برگزاری مناقصه عمومی با ذکر ادله تأیید شود. فراخوان مناقصه با تشخیص رئیس موسسه از طریق ارسال دعوتنامه برای مناقصه گران صلاحیتدار براساس ضوابط (ماده ۷۸) این آیین نامه به اطلاع مناقصه گران میرسد.

ماده ۵۸ - بمنظور اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادات واصله کمیسیون مناقصه از ۵ نفر بشرح زیر تشکیل می شود :

۱. رئیس موسسه یا یک نفر نماینده به انتخاب و حکم رئیس موسسه

۲. معاون پشتیبانی یا نماینده وی

۳. مدیر امور مالی موسسه (خزانه دار) یا نماینده وی

تبصره ۱: کمیسیون با حضور هر سه نفر اعضا مزبور رسمیت خواهد داشت . تمام اعضا مکلف به حضور در جلسه هستند و تصمیمات کمیسیون با رای اکثریت اعضا معتبر خواهد بود.

تبصره ۲: اعضای کمیسیون مناقصه در **موسسه لازم است** اختیارات خود را درخصوص خرید کالاها، تجهیزات و خدماتی که حسب نظر رئیس هیئت امنا با رعایت صرفه و صلاح ضرورت می یابد که به صورت متمرکز از سوی ستاد مرکزی وزارت متبوع انجام پذیرد ، به کارکنان معرفی شده از سوی رئیس هیئت امنا در ستاد وزارت تفویض نمایند. در اینگونه موارد وجوه برنده مناقصه حسب شرایط قرارداد با نظر وزیر توسط موسسه قابل پرداخت میباشد. دستورالعمل این تبصره توسط وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی حداکثر ظرف مدت ۳ ماه ابلاغ می‌گردد

ماده ۵۹- وظایف کمیسیون مناقصه

اهم وظایف کمیسیون مناقصه به شرح زیر است :

- الف- تشکیل جلسات کمیسیون مناقصه در موعد مقرر در فراخوان مناقصه.
- ب- بررسی پیشنهادهای مناقصه گران از نظر کامل بودن مدارک و امضای آنها و نیز خوانا بودن و غیر مشروط بودن پیشنهادهای قیمت (ارزیابی شکلی).
- ج- ارزیابی پیشنهادها و تعیین پیشنهادهای قابل قبول طبق شرایط و اسناد مناقصه
- د- ارجاع بررسی فنی پیشنهادها به کمیته فنی بازرگانی در مناقصات دو مرحله ای.
- ه- تعیین برندگان اول و دوم مناقصه.
- و- تنظیم صورتجلسات مناقصه .
- ز- تصمیم گیری درباره تجدید یا لغو مناقصه
- ر- تصمیم گیری درباره نحوه دریافت هزینه آگهی مناقصه و مزایده و هزینه ثبت قرارداد در دفتر خانه اسناد رسمی

ماده ۶۰- فرایند برگزاری مناقصات به ترتیب شامل مراحل زیر است:

- الف - تامین منابع مالی: انجام معامله به هر طریق مشروط به آن است که موسسه به نحو مقتضی نسبت به پیش بینی منابع مالی معامله در مدت قرار داد اطمینان حاصل و مراتب در اسناد مرتبط قید شده باشد.
- ب - تعیین نوع مناقصه در معاملات بزرگ (یک مرحله ای یا دو مرحله ای، عمومی یا محدود).
- ج - تهیه اسناد مناقصه .
- د - ارزیابی کیفی مناقصه گران در صورت لزوم.
- ه - فراخوان مناقصه.
- و - ارزیابی پیشنهادها.
- ز- تعیین برنده مناقصه و انعقاد قرارداد

ماده ۶۱- روشهای انجام مناقصه به شرح زیر انجام می شود:

- الف- در معاملات کوچک، کارپرداز یا مأمور خرید باید با توجه به کم و کیف موضوع معامله (کالا، خدمت یا حقوق) درباره بهای آن تحقیق نماید و با رعایت صرفه و صلاح و اخذ فاکتور مشخص و به تشخیص و مسؤولیت خود، معامله را با تأمین کیفیت به کمترین بهای ممکن انجام دهد
- ب - در معاملات متوسط: کارپرداز یا مأمور خرید باید با توجه به کم و کیف موضوع معامله (کالا، خدمت یا حقوق) درباره بهای آن تحقیق نماید و با رعایت صرفه و صلاح و اخذ حداقل سه فقره استعلام کتبی، یا تأمین کیفیت مورد نظر، چنانچه بهای به دست آمده مورد تأیید مسؤول واحد تدارکاتی یا مقام مسؤول همترازوی باشد، معامله را با عقد قرارداد یا اخذ فاکتور انجام دهد و چنانچه اخذ سه فقره استعلام کتبی ممکن نباشد با تأیید و موافقت رئیس موسسه یا مقامات مجاز از طرف او به تعداد موجود کفایت می شود

ج - در معاملات بزرگ : به یکی از روش های زیر عمل می شود:

۱- برگزاری مناقصه عمومی از طریق انتشار فراخوان در روزنامه های کثیرالانتشار.

۲- برگزاری مناقصه محدود

تبصره : موسسه مکلف است کلیه شرایط کیفی مورد نظر خود را در شرایط و اسناد مناقصه لحاظ نماید.

ماده ۶۲- فراخوان مناقصه

الف - مفاد فراخوان مناقصه حداقل باید شامل موارد زیر باشد:

- ۱- نام و نشانی مناقصه گزار.
 - ۲- نوع، کمیت و کیفیت کالا یا خدمات.
 - ۳- نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه.
 - ۴- محل، زمان و مهلت دریافت اسناد، تحویل و گشایش پیشنهادها.
 - ۵- مبلغ برآورد شده معامله و مبانی آن (در صورتی که تعیین آن میسر یا به مصلحت باشد). در مواردی که فهرست بهای پایه وجود دارد، برآورد مربوط طبق فهرست یاد شده تهیه می شود.
- ب - فراخوان مناقصه عمومی باید به تشخیص مناقصه گزار از یک تا سه نوبت حداقل در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار کشوری یا استان مربوط منتشر گردد.
- ج- مناقصه گزار می تواند علاوه بر موارد مذکور در بند (ب) این ماده از طریق سایر رسانه های گروهی و رسانه های ارتباط جمعی یا شبکه های اطلاع رسانی نیز فراخوان را منتشر نماید.
- د- در صورتی که نیاز به برگزاری مناقصه بین المللی باشد، یا استفاده از تسهیلات اعتباری خارجی مطرح باشد، باید با کسب مجوزهای مربوط و بارعایت موازین قانون حداکثر استفاده از توان فنی، مهندسی، تولیدی و صنعتی و اجرائی کشور مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲ آگهی مربوط در یکی از روزنامه های انگلیسی زبان داخل و یک مجله یا روزنامه بین المللی مرتبط با موضوع مناقصه منتشر شود.
- ح - در آگهی مناقصه باید تصریح گردد که نقشه ها و برگ شرایط و اسناد مناقصه و مشخصات معامله در محل معین موجود است و پیشنهاد دهندگان باید یک نسخه از آنرا دریافت و با قید قبولی امضاء کرده و به پیشنهاد خود ضمیمه و تسلیم نمایند.

ماده ۶۳- اسناد مناقصه

الف- تمامی اسناد مناقصه باید به طور یکسان به همه داوطلبان تحویل شود.

ب- اسناد مناقصه شامل و حاوی موارد زیر است:

- ۱- نام و نشانی مناقصه گزار
- ۲- نوع و مبلغ تضمین مناقصه
- ۳- محل، زمان و مهلت دریافت اسناد، تحویل پیشنهادها و گشایش آنها
- ۴- مبلغ پیش پرداخت و تضمین حسن انجام کار

- ۵- مدت اعتبار پیشنهادها
- ۶- شرح کار، مشخصات فنی بازرگانی، استانداردها، نوع، کمیت و کیفیت کالا یا خدمات، روش تهیه و مهلت مقرر برای تسلیم پیشنهادها و تعداد نسخه های آنها. روز و ساعت و محل قرائت پیشنهادها و همچنین مجاز بودن حضور پیشنهاد دهندگان یا نمایندگان آنها در کمیسیون مناقصه
- ۷- متن قرارداد شامل موافقتنامه شرایط عمومی و خصوصی و ضوابط آنها در صورت لزوم.
- ۸- مدت و محل و نحوه تحویل کالا یا انجام کار و ترتیب عمل و میزان خسارت در مواردی که طرف معامله در تحویل کالا یا انجام کار کلاً یا بعضاً تاخیر نماید.
- ۹- تصریح اینکه بهای پیشنهادی باید به مبلغ مشخص یا بر اساس درصد کسر یا اضافه نسبت به واحد بهای اعلام شده تعیین و در پاکت لاک و مهر شده تسلیم شود.
- ۱۰- در صورتی که موضوع معامله عمده باشد ممکن است به میزان تضمین حسن انجام معامله از کالای مورد معامله دریافت شود و در این صورت باید موضوع در آگهی قید گردد.
- ۱۱- تعیین زمان لازم برای بررسی پیشنهادها و تشخیص حائزمناسبتترین بها و ابلاغ به برنده مناقصه ضرورت دارد.
- ۱۲- میزان پیش پرداخت در صورتی که به تشخیص واحد مناقصه گزار پرداخت آن به برنده مناقصه لازم باشد و ترتیب پرداخت و واریز آن.
- ۱۳- محل توزیع یا فروش نقشه ها و برگ شرایط و مشخصات در صورت لزوم
- ۱۴- محل توزیع نمونه های ضمانت نامه و قرارداد برای آن (در صورتی که لازم باشد) که در این صورت ضمانت نامه عیناً مطابق نمونه باید تنظیم و نمونه قرارداد نیز با قید اینکه مورد قبول است باید امضاء و ضمیمه پیشنهاد شود.
- ۱۵- تصریح این نکته که شرکت در مناقصه و دادن پیشنهاد به منزله قبول اختیارات و تکالیف تعیین شده واحد مناقصه گزار می باشد.
- ۱۶- تصریح این نکته که واحد مناقصه گزار مکلف است هر گونه کسور قانونی (اعم از مالیات، عوارض و سایر موارد) که بابت معامله به طرف قرارداد تعلق می گیرد و موسسه قانوناً مکلف به کسر آن می باشد را از بهای کارکرد یا کالای تحویلی در موقع پرداخت مطالبات او کسر کند.
- ۱۷- سایر اسنادی که به تشخیص مناقصه گزار لازم باشد.
- ۱۸- واحد مناقصه گزار مکلف است سپرده شرکت در مناقصه برنده مناقصه را در صورتی که حاضر به انجام معامله نشود و همچنین سپرده نفر دوم را در صورتی که برای انجام معامله به او رجوع شود و از انجام معامله امتناع نماید به نفع موسسه ضبط کند.
- ۱۹- واحد مناقصه گزار اختیار دارد مقدار کالا یا کار مورد معامله را تا بیست و پنج درصد افزایش یا کاهش دهد مشروط بر اینکه کلیه محاسبات فنی نسبت به این افزایش یا کاهش متناسب رعایت و تطبیق نماید.

۲۰- واحد مناقصه گزار مجاز نیست به پیشنهادات مبهم و مشروط و بدون سپرده و یا پیشنهاداتی که بعد از انقضای مدت مقرر در آگهی برسد ترتیب اثر دهد.

ماده ۶۴ - واحد مناقصه گزار در صورتی که ذکر شرایط خاصی را علاوه بر آنچه در ماده ۶۲ ذکر شده است لازم تشخیص دهد مشروط بر این که با قوانین و مفاد این آیین نامه مغایر نباشد، می تواند در متن آگهی یا در نقشه ها و برگ شرایط و مشخصات درج نماید بطوری که عموم داوطلبان قبل از تسلیم پیشنهاد آن اطلاع حاصل کنند ولی منظور داشتن امتیازات جدید برای برنده مناقصه هنگام انعقاد یا اجرای قرارداد به هر عنوان ممنوع می باشد.

ماده ۶۵ - ترتیب تهیه و تسلیم پیشنهادها

الف - شرکت کنندگان در مناقصه پس از دریافت یا خرید اسناد باید پیشنهادهای خود را به ترتیب زیر تهیه و به مناقصه گزار تسلیم کنند:

۱- تهیه و تکمیل اسناد و پیشنهادهای

۲- تسلیم پیشنهادها در مهلت مقرر در فراخوان مناقصه.

۳- دریافت رسید تحویل پیشنهادها.

ب- مهلت قبول پیشنهادها در مورد مناقصات داخلی و بین المللی از آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه به ترتیب نباید کمتر از ده روز و ۶۰ روز باشد.

ماده ۶۶ - شرایط تسلیم و تحویل پیشنهادها

الف- هیچ یک از شرکت کنندگان در مناقصه، جز در مواردی که در اسناد مناقصه پیش بینی شده باشد، نمی توانند بیش از یک پیشنهاد تسلیم کنند.

ب- شرکت کنندگان در مناقصه، اسناد مناقصه و پیشنهادهای خود را باید در پاکت های جداگانه لاک و مهر شده شامل تضمین (پاکت الف)، پیشنهاد فنی بازرگانی (پاکت ب) و پیشنهاد قیمت (پاکت ج) بگذارند و همه پاکت ها را در لافاف مناسب و لاک و مهر شده قرار دهند.

ج- مناقصه گزار موظف است در مهلت مقرر همه پیشنهادهای ارائه شده شرکت کنندگان را پس از دریافت، ثبت و تا جلسه بازگشائی، از پاکت ها صیانت نمایند.

د- هر گونه تسلیم، تحویل، اصلاح، جایگزینی و یا پس گرفتن پیشنهادها باید به صورت قابل گواهی و در مهلت و مکان مقرر در اسناد مناقصه انجام شود.

ه - در صورتی که به تشخیص دستگاه مناقصه گزار نوع معامله ایجاب کند که نقشه یا برگ شرایط و مشخصات و نمونه های ضمانت نامه و قرارداد و مدارک دیگری تهیه شود موسسه، قبل از نشر آگهی باید آنها را تهیه کند.

ماده ۶۷ - گشایش پیشنهادها

الف - پیشنهادهای مناقصه گران در زمان و مکان مقرر گشوده می شود.

ب - مراحل گشایش پیشنهادها به شرح زیر است:

۱- تهیه فهرست اسامی دریافت کنندگان اسناد، (پیشنهاد دهندگان)، حاضران و شرکت کنندگان در جلسه

۲- بازکردن پاکت تضمین (پاکت الف) و کنترل آن

۳- بازکردن پاکت فنی بازرگانی

۴- بازکردن پیشنهاد قیمت و کنترل از نظر کامل بودن مدارک و امضای آنها و کنار گذاشتن پیشنهادهای غیر قابل قبول در مناقصات یک مرحله ای

۵- تحویل پاکت های فنی بازرگانی به کمیته فنی بازرگانی در مناقصات دو مرحله ای

۶- تهیه و تنظیم و امضای صورت جلسه گشایش پیشنهادهای توسط کمیسیون مناقصه.

۷- تحویل پاکت های قیمت و پاکت تضمین پیشنهادهای رد شده به مناقصه گزار برای استرداد به ذی نفع

ج - در صورت برگزاری مناقصه دو مرحله ای زمان و مکان تشکیل جلسه گشایش پیشنهادهای قیمت، در جلسه گشایش پاکت ها اعلام خواهد شد، این مدت فقط برای یکبار تا سقف مدت اعتبار پیشنهادهای قابل تمدید است. در این صورت پاکت های قیمت در یک لفاف لاک و مهر شده توسط دستگاه مناقصه گزار صیانت می شود. در مناقصات یک مرحله ای، پیشنهادهای قیمت بی درنگ گشوده و بر اساس ماده ۷۱ این آیین نامه، برنده مناقصه تعیین می شود.

د - دستگاه مناقصه گزار میتواند از مناقصه گران یا نمایندگان آنها جهت حضور در جلسه گشایش پیشنهادهای مالی دعوت نماید.

ماده ۶۸- ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادهای

الف- در مناقصات دو مرحله ای، مناقصه گزار موظف است بر اساس معیارها و روش های اعلام شده در اسناد مناقصه، ارزیابی کیفی مناقصه گران و ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادهای را انجام و اعلام نماید.

ب- در صورتی که بررسی فنی بازرگانی پیشنهادهای لازم باشد، نتیجه بررسی طی مهلتی که کمیسیون مناقصه معین می کند به جلسه بعدی کمیسیون احاله می شود و بر اساس گزارش کمیته فنی بازرگانی، پاکت های قیمت پیشنهاددهندگان که امتیاز فنی بازرگانی لازم را احراز کرده اند، گشوده می شود.

ج- هرگونه ارزیابی فنی بازرگانی، تنها پیش از گشودن پیشنهادهای قیمت مجاز است

د- پاکت پیشنهاد قیمت مناقصه گرانی که در ارزیابی های فنی بازرگانی پذیرفته نشده اند باید ناگشوده باز گردانده شود.

ماده ۶۹- در صورتی که در مدت مقرر پیشنهادی نرسیده باشد واحد مناقصه گزار میتواند مناقصه را تجدید یا موضوع را برای اخذ تصمیم لازم به کمیسیون ترک تشریفات مناقصه احاله کند.

ماده ۷۰- کمیسیون مناقصه نتیجه مناقصه را همراه با نظر نماینده کمیته فنی (حسب مورد) که در کمیسیون حضور داشته است به رئیس واحد مناقصه گزار اعلام و در صورت موافقت رئیس واحد نتیجه به برنده مناقصه ابلاغ خواهد شد در صورت عدم موافقت مقام مذکور به تشخیص مناقصه گزار مناقصه تجدید یا موضوع برای اتخاذ تصمیم به کمیسیون ترک تشریفات مناقصه ارجاع خواهد شد.

ماده ۷۱ - ارزیابی مالی و تعیین برنده مناقصه

الف- هنگام ارزیابی مالی، مناقصه گری که مناسب ترین قیمت را حائز شده باشد، به عنوان برنده اول اعلام خواهد شد و برنده دوم در صورتی اعلام می شود که تفاوت قیمت پیشنهادی وی با برنده اول، کمتر از مبلغ تضمین باشد

ب- پس از گشودن پاکت های قیمت، چنانچه بررسی قیمت ها و تجزیه و کنترل مبانی آن لازم باشد، کمیسیون مناقصه می تواند بررسی آن را به کمیته فنی بازرگانی ارجاع نماید و کمیته فنی بازرگانی حداکثر ظرف دو هفته نتیجه ارزیابی را به کمیسیون مناقصه اعلام می کند.

ج- پس از گشودن پیشنهادهای قیمت، تضمین برنده اول و دوم، در مواردی که رئیس موسسه یا مقام مجاز از طرف او برنده مناقصه را اعلام کرده باشد نزد مناقصه گزار نگهداری و تضمین سایر مناقصه گران بازگردانده می شود.

د- در کلیه خریدها به تشخیص رئیس موسسه، مناقصه گران و فروشندگان کالاهای با کیفیت داخلی نسبت به مناقصه گران و فروشندگان خارجی ترجیح دارند.

ه - مناقصه گزار در مواردی که میسر باشد باید قبل از روز افتتاح پیشنهاد، شاخص قیمت‌های مربوط به مورد مناقصه را با وسایل مقتضی و مطمئن بطور محرمانه تهیه نموده در پاکت لاک و مهر شده در اختیار کمیسیون مناقصه قرارداد تا روز افتتاح پیشنهادات پس از قرائت پیشنهادات واصله مورد استفاده و اتخاذ تصمیم کمیسیون مناقصه قرار گیرد.

و- در صورتی که حائز حداقل بها بیش از یک نفر باشد و نسبت به انجام معامله با یکی از آنها در مهلتی که کمیسیون تعیین خواهد کرد بین آنها توافق نشود، حق تقدم با برنده مناقصه ای خواهد بود که در محل انجام کار سکونت دارد. در صورتی که سایرین نیز واجد شرایط باشند کمیسیون برنده مناقصه را از طریق اخذ نظر رئیس موسسه تعیین خواهد کرد.

ماده ۷۲ - انعقاد قرارداد :

الف- قرارداد با برنده مناقصه، باید پیش از پایان مدت اعتبار پیشنهادها منعقد شود. این مدت حداکثر برای یک بار و برابر مدت پیش بینی شده در اسناد مناقصه قابل تمدید است. بعد از عقد قرارداد تضمین پیشنهاد دهنده دوم مسترد می گردد.

ب - قرارداد با برنده اول در مهلت پیش بینی شده در اسناد، منعقد خواهد شد. چنانچه برنده اول از انعقاد قرارداد امتناع نماید و یا ضمانت انجام تعهدات را ارائه ننماید، تضمین مناقصه وی ضبط و قرارداد با برنده دوم منعقد می گردد. در صورت امتناع نفر دوم، تضمین وی نیز ضبط و مناقصه تجدید یا موضوع برای طرح در کمیسیون ترک تشریفات مناقصه به رئیس موسسه یا مقام مجاز از طرف ایشان پیشنهاد خواهد شد.

در معاملاتی که تحویل مورد معامله در مدت ۱۵ روز میسر نباشد باید قرارداد منعقد شود. در قرارداد باید نکات زیر قید گردد:

- ۱- نام متعاملین
- ۲- مدت انجام تعهد و محل شرایط تحویل مورد معامله
- ۳- ترتیب عمل و میزان خسارت در مواردی که برنده معامله در انجام تعهدات جزئاً یا کلاً تاخیر نماید.
- ۴- الزام تحویل کالا بر طبق نمونه ممه‌ور در صورتی که تهیه نمونه لازم باشد در این صورت باید نمونه کالا با مهر طرفین معامله ممه‌ور و نزد مناقصه گزار نگاهداری شود.
- ۵- اقرار برنده معامله به این که از مشخصات کالا یا کار مورد معامله و مقتضیات محل تحویل کالا یا انجام کار اطلاع کامل دارد.
- ۶- اختیار مناقصه گزار نسبت به افزایش یا کاهش مورد معامله در مدت قرارداد تا میزان ۲۵٪ مقدار مندرج در قرارداد. مشروط بر اینکه کلیه محاسبات فنی نسبت به این افزایش یا کاهش متناسب رعایت و تطبیق نماید.
- ۷- بهای مورد معامله و ترتیب پرداخت آن، در مواردی که انجام کار بر اساس واحد بها باشد بهای مورد معامله برآورد و در قرارداد ذکر می شود ولی بهای کارهای انجام یافته بر اساس واحد بها احتساب و پرداخت خواهد شد.
- ۸- مبلغ پیش پرداخت و ترتیب واریز آن طبق دستورالعملی خواهد بود که از سوی ستاد وزارت متبوع ابلاغ میگردد.
- ۹- اخذ حداقل تضمین حسن انجام معامله قبل از انعقاد قرارداد در مورد معاملاتی که موضوع آن انجام امور ساختمانی یا باربری یا فروش ماشین آلات باشد ۵٪ و در مورد سایر معاملات ۱۰٪ مبلغ معامله می باشد و باید به صورت نقد به حساب سپرده بانکی موسسه تحویل شود در مورد معاملات ساختمانی و باربری علاوه بر ۵٪ مذکور موسسه مناقصه گزار باید از هر پرداخت معادل ۱۰٪ کسر و به حساب سپرده بابت تضمین حسن انجام کار منظور کند.
- ۱۰- اقرار به عدم شمول ممنوعیت موضوع قانون راجع به منع مداخله وزرا و نمایندگان مجلسین و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری مصوب دیماه سال ۱۳۳۷.
- ۱۱- سایر شرایطی که مورد توافق طرفین معامله قرار گیرد مشروط بر اینکه متضمن امتیازاتی علاوه بر آنچه در شرایط مناقصه ذکر شده برای فروشنده نباشد.

ماده ۷۳- تجدید و لغو مناقصه

الف - مناقصه در شرایط زیر تجدید می گردد :

- ۱- کم بودن تعداد مناقصه گران از حد نصاب تعیین شده در اسناد مناقصه.
- ۲- امتناع برندگان اول و دوم مناقصه از انعقاد قرارداد.
- ۳- پایان مدت اعتبار پیشنهادها.

۴- بالا بودن قیمت‌ها به نحوی که توجیه اقتصادی طرح مرتفع شده باشد.

۵- رای مراجع قانونی

ب- مناقصه در شرایط زیر لغو می شود :

۱- نیاز به کالا یا خدمات موضوع مناقصه مرتفع شده باشد.

۲- تغییرات زیادی در اسناد مناقصه لازم باشد و موجب تغییر در ماهیت مناقصه گردد.

۳- پیش آمدهای غیر متعارف نظیر ، جنگ ، زلزله ، سیل و مانند آنها.

۴- رای مراجع قانونی

۵- تشخیص کمیسیون مناقصه مبنی بر تنافی بین مناقصه گران

ج- مناقصه گزا ر باید تجدید و یا لغو مناقصه را به آگاهی همه مناقصه گران برساند.

ماده ۷۴- نحوه رسیدگی به شکایات

الف- چنانچه هر یک از مناقصه گران نسبت به اجرا نشدن موادی از این آیین نامه اعتراض داشته باشند میتواند به بالاترین مقام دستگاه مناقصه گزار شکایت کند .

ب- موسسه مناقصه گزار مکلف است در مهلت پانزده روز کاری از تاریخ دریافت شکایت ، رسیدگی های لازم را به عمل آورده و در صورت وارد دانستن اعتراض ، مطابق مقررات مربوط اقدام نماید و در صورتی که شکایت را وارد تشخیص ندهد ، ظرف مهلت تعیین شده جوابیه لازم را به شاکی اعلام نماید.

ماده ۷۵- اعضای کمیته یا کمیسیون فنی ،بازرگانی و مالی در مواقع ضروری به انتخاب رئیس موسسه انتخاب می گردد.

ماده ۷۶- در مواردی که انجام مناقصه براساس گزارش توجیهی موسسه مناقصه گزار به تشخیص یک هیأت سه نفره مرکب از مقامات مذکور در ماده ۷۷ این آیین نامه میسر نباشد ، می توان معامله را به طریق دیگری انجام داد و در این صورت هیأت ترک تشریفات مناقصه با رعایت صرفه وصلاح موسسه ترتیب انجام این گونه معاملات را با رعایت سایر مقررات مربوط در هر مورد برای یک نوع کالا یا خدمت تعیین و اعلام خواهد نمود.

ماده ۷۷- اعضای کمیسیون ترک تشریفات مناقصه شامل :

۱- معاون پشتیبانی موسسه

۲- نماینده فنی رئیس موسسه

۳- مدیر امور مالی موسسه

تبصره ۱ : جلسات با حضور سه نفراعضای مربوطه رسمیت دارد و کلیه اعضاء مکلف به حضور درجلسات هیئت و ابراز نظر خود نسبت به گزارش توجیهی واحد اجرایی مربوط در مورد تقاضای ترک مناقصه و همچنین نحوه انجام معامله مورد نظر هستند لکن تصمیمات هیئت با رای اکثریت اعضاء معتبر خواهد بود.

تبصره ۲- در اجرای ماده ۷۶ در صورتی که مبلغ معامله بیش از پنجاه برابر و کمتر از صد برابر معاملات کوچک باشد، انجام معامله پس از تصویب هیئت های سه نفری موضوع این ماده حسب مورد با تأییدرییس موسسه مجاز خواهد بود

تبصره ۳- در اجرای ماده ۷۶ در صورتی که مبلغ معامله بیش از صد برابر و کمتر از دویست برابر معاملات کوچک باشد، انجام معامله پس از تصویب هیئت رئیسه موسسه مجاز خواهد بود.

تبصره ۴- در اجرای ماده ۷۶ در صورتی که مبلغ معامله بیش از دویست برابر معاملات کوچک باشد، انجام معامله پس از تصویب هیئت امناء و تأیید و ابلاغ رئیس هیئت امناء مجاز میباشد

ماده ۷۸- مناقصه محدود به تشخیص رئیس موسسه به شرح زیر برگزار می شود:

الف- وجود فهرست های مناقصه گران صلاحیتدار معرفی شده توسط مراجع ذیصلاح دولتی در صورت وجود.

ب- وجود فهرست کوتاه مناقصه گران صلاحیتدار در مناقصه محدود نیازی به انتشار آگهی نمی باشند
تبصره ۱- حداقل تعداد مناقصه گران در مناقصه محدود سه مناقصه گردد صورت نرسیدن بحد نصاب یکبار فرایند ارزیابی تجدید میشود و بار دوم با حداقل دو مناقصه گر در غیر این صورت طبق جزء ۶ تبصره ماده ۵۴ این آیین نامه خواهد بود. در هر صورت نحوه دعوت مناقصه گران با نظر رئیس موسسه خواهد بود.

تبصره ۲- در مورد طرح های تملک دارایی (ساختمانی و یا ساختمانی و تاسیساتی توام) فهرست واجدین صلاحیت سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا استان ملاک خواهد بود و در مناطقی که دسترسی به پیمانکاران مزبور وجود نداشته باشد با تشخیص رئیس موسسه از پیمانکاران محلی با رعایت مقررات مربوطه استفاده خواهد شد.

ماده ۷۹- تحویل مورد معامله به شرح زیر باید انجام شود:

الف) در مورد معاملات جزئی بوسیله و مسئولیت انبار دار و یا تحویل گیرنده کار بر حسب مورد .
ب) در مورد معاملات متوسط بوسیله و مسئولیت انبار دار و یا تحویل گیرنده و نماینده تقاضا کننده .
ج) در مورد معاملات عمده باستثنای امور ساختمانی و سایر امور فنی ، بوسیله و مسئولیت انباردار یا تحویل گیرنده کار و نماینده تقاضا کننده و نماینده دیگری که از طرف رئیس موسسه تعیین خواهد شد در مورد تحویل گرفتن دارو و مواد شیمیایی برای بیمارستانها حضور مسئول مربوطه که از طرف رئیس واحد تعیین خواهد شد ضروری است . در مورد امور ساختمانی ، راه سازی و بطور کلی امور فنی یک یا دو نفر متخصص فنی حسب مورد به انتخاب رئیس موسسه شرکت خواهند کرد.

تبصره : تحویل مورد معامله در موارد مندرج در بند ((ب)) و ((ج)) این ماده با تنظیم صورت مجلس باید انجام شود و پس از اینکه مسلم شد کالا یا کار دارای تمام مشخصات لازم می باشد، مراتب و مقدار آن در صورت مجلس ذکر و از طرف مسئولان با ذکر نام و نام خانوادگی و سمت و تاریخ باید امضاء شود. در بند «الف» گواهی تطبیق مشخصات و مقدار کالا یا کار بعهده انبار دار یا تحویل گیرنده می باشد.

ماده ۸۰- برای کالاهای تحویل شده در تمام موارد باید قبض انبار که دارای شماره مسلسل باشد صادر گردد و به امضاء انباردار برسد و در واردات دفتر انبار و کارت مربوطه ثبت و شماره ثبت دفتر انبار در روی قبض و کارت ذکر گردد و یک نسخه از رسید انبار نیز تحویل مدیر امور مالی گردد

تبصره: در مواردی که کالا در خارج از انبار تحویل می گردد و به انبار وارد نمی شود، با در نظر گرفتن مفاد مواد ۷۹ و ۸۰ اقدام خواهد شد و تحویل گیرنده کالا بجای انباردار تکالیف مربوطه را انجام خواهد داد و رسید یا صورتمجلس مربوط حسب مورد مبنای صدور قبض انبار قرار می گیرد.

ماده ۸۱- در صورتیکه در شرایط معامله برای تحویل مورد معامله علاوه بر آنچه در مواد ۷۹ و ۸۰ تعیین شده تکالیف دیگر پیش بینی شده باشد باید اجرا شود.

ماده ۸۲- در مواردیکه بین مسئولان تحویل مورد معامله مذکور در بندهای ب و ج ماده ۷۹ از لحاظ مشخصات و سایر مسائل مربوط به کار یا کالائی که باید تحویل گرفته شود اختلاف نظر باشد هر یک از مسئولان مذکور نظر خود را در صورتمجلس قید خواهد کرد و ترتیب انجام مورد معامله در مراکز از طرف موسسه یا واحد اجرائی مناقصه گزار طبق جلب نظر افراد بصیر و مطلع تعیین خواهد شد.

ماده ۸۳- در خصوص مزایده موارد زیر لازم الاجرا است:

الف - در مورد معاملات جزئی مامور فروش مکلف است به داوطلبان مراجعه و پس از تحقیق کامل از بها با رعایت صرفه دولت معامله را انجام دهد و سند مربوط را با تعهد اینکه معامله با بیشترین بهای ممکن انجام شده است و با ذکر نام و نام خانوادگی و سمت و تاریخ امضاء کند.

ب - در مورد معاملات متوسط حراج به شرح زیر انجام خواهد شد:

۱- اطلاعات کلی در مورد نوع و مشخصات و مقدار مورد معامله و روز و محل و ساعت حراج و سایر شرایطی که لازم باشد با آگهی در روزنامه و در صورت ضرورت به وسایل و طرق انتشاراتی دیگر از قبیل رادیو و تلویزیون و الصاق آگهی در معابر به اطلاع عموم برسد.

۲- مورد معامله باید قبلاً توسط کارشناس منتخب رئیس موسسه ارزیابی شود و حراج از بهای تعیین شده شروع گردد و به خریداری که بالاترین بها را پیشنهاد کند واگذار شود و اگر حداقل قیمت ارزیابی شده داوطلب پیدا نشود مجدداً باید ارزیابی گردد

ماده ۸۴- در مورد معاملات عمده انتشار آگهی مزایده بشرح زیر بعمل می آید:

۱- در آگهی مزایده شرایطی که طبق این آئین نامه برای آگهی مناقصه پیش بینی شده در صورتیکه با عمل مزایده منطبق باشد باید رعایت شود.

۲- مقرراتی که در آیین نامه در مورد ترتیب تشکیل کمیسیون مناقصه و اتخاذ تصمیم در کمیسیون مذکور و اجرای تصمیم کمیسیون و انعقاد قرارداد و تحویل مورد معامله معین شده، در صورتیکه با عمل مزایده منطبق باشد باید اجرا شود.

فصل پنجم - تنظیم حساب و نظارت

ماده ۸۵- اعمال نظارت مالی بر مخارج موسسه و واحدهای اجرایی از نظر انطباق با این آیین نامه و سایر مقررات عمومی دولت و دستورالعملهای موسسه توسط حسابرس پس از هزینه انجام می گیرد .

ماده ۸۶- به منظور وحدت رویه در شناسایی عملیات مالی موسسه و کلیه واحدها تابعه مکلفند هزینه ها و عملیات مالی را روزانه در دفاتر رسمی موسسه (روزنامه و کل) و حسابهای مربوط ثبت و منظور نمایند.

تبصره ۱ - نحوه تنظیم و نگهداری حساب و تفکیک انواع حساب و سرفصلهای حسابهای دائم و موقت بر اساس دستور العملی خواهد بود که توسط وزارت متبوع تهیه و ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۲- موسساتی که از سیستم رایانه ای استفاده می نمایند ضمن ورود وثبت اطلاعات روزانه در سیستم مزبور عملیات ماهیانه را طی یک سند در دفاتر رسمی ثبت خواهند نمود

ماده ۸۷- در مواردی که بر اثر تعهد زاید بر اعتبار یا عدم رعایت مقررات این آیین نامه خدمتی انجام شود یا مالی به تصرف موسسه در آید ، واحد اجرایی مربوطه مکلف به رد معامله مزبور می باشد و در صورتی که رد عین آن میسر نبوده و یا فروشنده از قبول آن امتناع کند و همچنین در مورد خدمات انجام شده مکلف به قبول است و وجه مورد معامله در حدود اعتبارات موجود یا اعتبارات سال بعد واحد اجرایی مربوطه قابل پرداخت می باشد و اقدامات فوق مانع تعقیب نخواهد بود اینگونه موارد لازم است در گزارش حسابرس به نحو مناسب منعکس گردد.

ماده ۸۸- تامین اعتبار ضروری است و هر گاه بر اثر گواهی خلاف واقع مسئولین امور مالی و با دستور مقامات مجاز دینی اضافه بر اعتبارات بر ذمه واحد اجرایی تابعه ایجاد شود ، مقام متخلف طبق مقررات عمومی مورد تعقیب قرار خواهد گرفت.

ماده ۸۹- چنانچه مدیر امور مالی موسسه دستوری را خلاف مقررات تشخیص دهد مکلف است مراتب را کتباً با ذکر مورد به مقام صادر کننده دستور گزارش نماید در صورتی که صادر کننده دستور مربوط اجرای دستور صادره را بخواهد کتباً باید دستور مجدد با قید عبارت «به مسئولیت اینجانب» صادر نماید. در این صورت مدیر امور مالی مکلف به اجرای دستور بوده و حداکثر طی سه روز چگونگی امر را به طور مشروح به حسابرس موسسه گزارش نماید . حسابرس موسسه در زمان رسیدگی به حسابها پس از بررسی گزارش مدیر امور مالی مراتب را با اظهار نظر صریح باید در گزارش خود منعکس و هیات امن را نسبت به موضوع مطلع سازد.

تبصره : در صورتی که رئیس یا مسئول امور مالی واحد تشخیص دهد که پرداخت وجهی مخالف مقررات است مراتب را کتباً به رئیس واحد اجرائی اعلام می کند. هر گاه رئیس واحد اجرایی مسئولیت امر را کتباً به عهده بگیرد رئیس و مسئول امور مالی واحد اجرائی مکلف است نسبت به پرداخت وجه اقدام و موضوع را کتباً به مدیر مالی موسسه و حسابرس موسسه گزارش دهد.

فصل ششم - اموال ، ماشین آلات و تجهیزات

ماده ۹۰- موسسه می تواند اموال (منقول و غیر منقول) و لوازم مازاد بر احتیاج و اثاث فرسوده خود را به تشخیص و تایید دو نفر از کارشناسان منتخب رئیس موسسه به موسسات دولتی ، فرهنگی یا خیریه به نحو مقتضی اهدا

نماید و یا به فروش برساند (به استثنای اموالی که جز نفائس علمی یا آثار و بناهای تاریخی است) و اگر فاسد شده باشد، معدوم نماید و آثار آن را در حسابها شناسایی نماید. عواید حاصل از فروش یا تهاتر اموال مزبور به حساب درآمد اختصاصی موسسه منظور خواهد شد و همچنین دریافت هر گونه اموال، ماشین آلات و تجهیزات (اعم از منقول و غیر منقول) از سایر وزارتخانه ها یا موسسات و نهادهای (دولتی و غیر دولتی) و افراد حقیقی یا حقوقی بلامانع بوده و پس از ارزیابی کارشناس منتخب رئیس موسسه به حساب دارایی های موسسه منظور و ثبت خواهد شد.

ماده ۹۱- کلیه دارائی ها و اموال، ماشین آلات و تجهیزات موسسه دارای شناسنامه ای می باشند که نشان دهنده قیمت تمام شده تاریخی، عمر مفید، نرخ استهلاک، روش محاسبه استهلاک، استهلاک انباشته، ارزش دفتری، ارزش اسقاط، محل استقرار، شماره سند حسابداری خرید، محل تامین اعتبار، محل خرید، دوره گارانتی است، ثبت دفاتر رسمی موسسه مبنای تکمیل اطلاعات این شناسنامه خواهد بود.

ماده ۹۲- مسئولیت حفظ اموال منقول و غیر منقول که در اختیار واحدهای اجرایی موسسه است متضامناً به عهده رئیس امور مالی اجرایی و رئیس واحدهای اجرایی است نگهداری حساب ریالی و مقداری اموال نیز به عهده امین اموال موسسه است.

فصل هفتم - سایر موارد

ماده ۹۳- اختلاف ناشی از معاملات موضوع این آیین نامه که بین طرفین معامله ایجاد می شود در کمیسیونی مرکب از حداقل سه نفر که از طرف رئیس موسسه تعیین خواهد شد مطرح می گردد و تصمیم حداکثر افراد کمیسیون لازم الاجرا است.

ماده ۹۴- دریافت ضمانتنامه بانکی یا اسناد خزانه یا اوراق قرضه دولتی، سفته و یا هر یک از انواع تضمینات مصوب هیئت وزیران مورد عمل سایر دستگاه ها، به عنوان سپرده شرکت در مناقصه یا مزایده و یا حسن انجام معامله بلامانع می باشد و در هر صورت به تشخیص رئیس موسسه در هر زمان قابل تبدیل به یکدیگر خواهد بود.

ماده ۹۵- حقوقی که بر اثر تخلف از شرایط مندرج در قراردادها برای موسسه ایجاد می شود جز در مورد احکام قطعی محاکم دادگستری که لازم الاجرا خواهد بود کلاً یا بعضاً قابل بخشودن نیست.

ماده ۹۶- وجوهی که بدون مجوز و زاید بر میزان مقرر وصول شود اعم از این که منشاء این دریافت اضافه، اشتباه پرداخت کننده یا مامور وصول یا عدم انطباق مبلغ وصولی با مورد باشد و یا اینکه تحقق اضافه دریافتی بر اثر رسیدگی دستگاه ذیربط و یا مقامات قضایی حاصل شود توسط واحد مربوطه بنحوی که در اداء حق ذینفع تاخیری صورت نگیرد.

تبصره - به مطالبات اشخاص بابت اضافه پرداختی به آنان خسارت تاخیر تادیه تعلق نمی گیرد.

ماده ۹۷- مطالبات موسسه از اشخاصی که به موجب احکام و اسناد لازم الاجرا به مرحله قطعیت رسیده است بر طبق مقررات اجرایی قانون اجرای احکام و آیین نامه اجرای اسناد رسمی قابل وصول خواهد بود.

ماده ۹۸- تقسیط بدهی اشخاص به موسسه و یا دادن مهلت به بدهکاران مزبور و نیز بخشودن جریمه های نقدی ناشی از استنکاف و یا عدم پرداخت به موقع بدهی به موجب دستورالعملی است که توسط موسسه تهیه و پس از تصویب هیات امنای به مورد اجرا گذارده می شود.

ماده ۹۹- اعضا هیئت امنای، هیئت رئیسه موسسه و وابستگان درجه اول ایشان (همسران، فرزندان، والدین، خواهر، برادر) اجازه معامله با موسسه را نداشته و در صورت وجود این گونه معاملات، لازم است صورت مقداری و ربالی آن را با ذکر دلائل به هیئت امنای گزارش گردد.

ماده ۱۰۰- رئیس موسسه موظف است نسبت به تشکیل دبیرخانه هیئت امنای اقدام نماید که اعضا آن به پیشنهاد رئیس موسسه منصوب میگردند.

ماده ۱۰۱- به منظور تهیه دستورالعملهای مالی و بودجه ای و پیگیری تعهدات ستاد وزارتی مرتبط با این آئین نامه و پاسخ گوئی به مسئولین مالی موسسات دو کمیته فنی تخصصی مالی و بودجه توسط وزارت متبوع با ترکیب زیر تشکیل میگردد:

۱. پنج نفر از مدیران مالی و بودجه موسسات (حسب مورد) با حکم رئیس هیئت امنای یا مقام مجاز از طرف ایشان

۲. دو نفر کارشناس به انتخاب رئیس هیئت امنای یا مقام مجاز از طرف ایشان.

تبصره: احکام اعضا کمیته از تاریخ ابلاغ به مدت یک سال خواهد بود.

ماده ۱۰۲- در مواردی که در تفسیر این آیین نامه اختلاف نظر وجود داشته باشد مرجع تعیین کننده رئیس هیات امنای خواهد بود. این آیین نامه در ۱۰۲ ماده و ۴۸ تبصره در اجرای ماده ۴۹ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی میباشد که به تصویب هیئت امنای آن دانشگاه رسیده است و جهت اجرا ابلاغ می گردد.

دکتر کامران باقری لنکرانی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی